

ΤΑ ΠΑΙΔΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ... ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Το Παιδικό Μουσείο σε σύγκριση με το «παραδοσιακό» μουσείο, διαφέρει ως προς την αποστολή του, την προσέγγισή του και το κοινό στο οποίο απευθύνεται.

Το πρώτο Παιδικό Μουσείο άρχισε τη λειτουργία του το 1899 στο Μπρούκλιν. Σύμφωνα με στοιχεία του 1998, λειτουργούν περισσότερα από 200 παιδικά μουσεία στις Η.Π.Α, 65 στην Ευρώπη, 13 στην Ασία (6 από αυτά στην Ινδία), 6 στη Λατινική Αμερική, και 1 στην Αυστραλία.

Τα περισσότερα απ'αυτά άρχισαν τη λειτουργία τους τη δεκαετία του 90. Το 1994 άρχισε τη λειτουργία του στην Αθήνα το «Ελληνικό Παιδικό Μουσείο».

Τα Παιδικά Μουσεία προσελκύουν μεγάλο αριθμό επισκεπτών. Είναι αξιοσημείωτο ότι το «Παιδικό Μουσείο Ινδιανάπολης» είναι στον κατάλογο των 20 Μουσείων των Η.Π.Α. με το μεγαλύτερο αριθμό επισκεπτών.

Τι είναι όμως το Παιδικό Μουσείο και τι ακριβώς το διαφοροποιεί από τα γνωστά μας μουσεία;

Το κύριο χαρακτηριστικό ενός Παιδικού Μουσείου είναι ότι παρακινεί τα παιδιά να αλληλεπιδράσουν με τα εκθέματα, να πειραματιστούν με αυτά. Δηλαδή, το Παιδικό Μουσείο ανατρέπει το «Μην αγγίζετε» που ισχύει τις περισσότερες φορές σε άλλους μουσειακούς χώρους. Στο Παιδικό Μουσείο, η απαγόρευση μετατρέπεται σε «Παρακαλώ αγγίξτε, μυρίστε, ακούστε, εξερευνήστε».

Τα περισσότερα Παιδικά Μουσεία απευθύνονται σε παιδιά ηλικίας 3-13 χρονών. Απευθύνονται σε όλα τα παιδιά, γι' αυτό στις κτιριακές εγκαταστάσεις υπάρχουν διευκολύνσεις για παιδιά με ειδικές ανάγκες. Αν επισκεφθεί κάποιος τέτοια Μουσεία θα δει όμως ότι ελκύουν και πολλούς ενήλικες.

Οι δυο κεντρικοί άξονες πάνω στους οποίους κινούνται τα Παιδικά Μουσεία είναι η μάθηση και η ψυχαγωγία. Τα εκθέματα και τα εκπαιδευτικά προγράμματα του Παιδικού Μουσείου στηρίζονται στις ακόλουθες βασικές αρχές:

- τη συμμετοχή του κάθε παιδιού,
- την αλληλεπίδραση,
- την ανακάλυψη της γνώσης,
- το συνδυασμό παιχνιδιού και μάθησης,
- τον προβληματισμό και πειραματισμό,
- την εξυπηρέτηση ατομικών ρυθμών μάθησης,
- την εξάσκηση όλων των αισθήσεων,
- την υπόδυση ρόλων,
- την ανάληψη πρωτοβουλίας από τα παιδιά.

Δεν υπάρχει προκαθορισμένος τύπος Παιδικού Μουσείου, δηλαδή δεν υπάρχουν συνταγές για το τι πρέπει να περιλαμβάνει ένα τέτοιο Μουσείο. Μπορεί να δημιουργηθεί έκθεμα ή πρόγραμμα για οποιοδήποτε θέμα φτάνει να ακολουθούνται οι βασικές αρχές που αναφέρθηκαν προηγούμενως. Πολλές φορές δημιουργούνται και εκθέματα ή προγράμματα βάσει των ιδιαιτεροτήτων της χώρας ή της πόλης που δημιουργεί το Μουσείο. Τα εκθέματα μπορεί να είναι από απλά καθημερινά αντικείμενα μέχρι κατασκευές υψηλής Τεχνολογίας.

Τα Παιδικά Μουσεία είναι πολυθεματικά. Σε διαφορετικά δωμάτια ή χώρους δημιουργούνται εκθέματα και λειτουργούν προγράμματα που σχετίζονται με ένα συγκεκριμένο θέμα.

Τα Παιδικά Μουσεία στελεχώνονται από τους «ερμηνευτές» οι οποίοι μπορεί να είναι εθελοντές ή και έμμισθο προσωπικό. Οι ερμηνευτές, που εκπαιδεύονται από επιστημονικό προσωπικό, προσφέρουν στα παιδιά τα κατάλληλα ερεθίσματα και τα βοηθούν να εμπλακούν στις διάφορες δραστηριότητες και να αλληλεπιδράσουν με τα εκθέματα.

Η δημιουργία ενός Παιδικού Μουσείου στην Κύπρο, που θα βοηθήσει τα παιδιά να αναπτύξουν τις δημιουργικές δυνατότητές τους, ώστε να γίνουν πολίτες με αυτοσεβασμό και κοινωνική συνείδηση και να συμμετέχουν ενεργά στο κοινωνικό και πολιτισμικό γίγνεσθαι, είναι μια αναγκαιότητα.

Δήμητρα Μέσσιου
Γραμματέας
Οργανισμού «Παιδικό Μουσείο Κύπρου»